

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ
ІМУННОГО ГОМЕОСТАЗУ
У ХВОРИХ НА ПОШИРЕНІ
ДЕРМАТОЗИ З УСКЛАДНЕНИМ
І БЕЗ УСКЛАДНЕНОГО
АЛЕРГОЛОГІЧНОГО АНАМНЕЗУ**

**Е. М. Солошенко¹, О. М. Стулій¹,
Т. П. Ярмак¹, З. М. Шевченко¹,
І. В. Гіржанова², І. О. Пятикоп¹**

¹ДУ «Інститут дерматології
та венерології НАМН України»

²Харківська медична академія
післядипломної освіти

В останні роки значно збільшилась кількість хворих на поширені дерматози з ускладненим алергологічним анамнезом, офіційна статистика котрих відсутня як у світі, так і в Україні. Між тим, лікування таких хворих представляє значні труднощі, оскільки потребує індивідуального і ретельного підбору лікарських засобів, до яких не вияляється сенсibilізація. Багатьма дослідниками, а також нами у хворих без ускладненого анамнезу раніше вивчався стан імунного гомеостазу, по якому можна оцінювати ефективність терапії. Щодо ж даних аналогічних показників у хворих з ускладненим алергологічним анамнезом, то їх немає. Враховуючи вищевказане, **метою роботи** стали саме дослідження гуморального імунітету у хворих на дерматози з ускладненим алергологічним анамнезом, а також проведення порівняльного аналізу їх гуморального імунітету з гуморальним імунітетом хворих без ускладненого анамнезу.

Матеріали та методи. Для вирішення поставленої мети досліджували імуноглобуліни різних класів, інтегральний коефіцієнт гуморального імунітету (ІКГІ), а також інтерлейкіни ІЛ-1 β , ІЛ-5, ІЛ-6. Під наглядом знаходилось 195 хворих на поширені дерматози з ускладненим алергологічним анамнезом в період рецидиву (чоловіків –

53; 27,2 %; жінок – 142; 78,8 %) у віці від 16 до 83 років. Контрольну групу представляла аналогічна група на поширені дерматози без ускладненого алергологічного анамнезу, яку склали 248 хворих в період рецидиву, а також 16 практично здорових осіб - донорів Харківського обласного центру переливання крові (ХОЦПК).

Результати дослідження. Аналіз проведених досліджень свідчив, що у хворих на екзему без ускладненого анамнезу в гостру стадію процесу реєстрували вірогідно зниженими Іg А, Іg М, Іg G, Іg Е та ІКГІ у порівнянні з підвищеними показниками хворих з ускладненим анамнезом. Після проведення терапії у хворих з ускладненим алергологічним анамнезом всі показники гуморального імунітету залишались підвищеними і мали лише тенденцію до нормалізації, крім вмісту Іg М у порівнянні з відповідними показниками практично здорових осіб. У хворих без ускладненого анамнезу вони практично нормалізувалися. У хворих на atopічний дерматит (АД) з ускладненим алергологічним анамнезом в гостру стадію процесу всі показники, що характеризували стан гуморального імунітету, були також вірогідно підвищеними. Щодо ж хворих без ускладненого анамнезу, то вірогідно підвищеними реєстрували лише вміст Іg G та Іg Е. Після терапії у хворих з ускладненим анамнезом практично всі показники залишались вірогідно підвищеними, крім вмісту Іg М, котрий повністю нормалізувався, а у хворих без ускладненого анамнезу - вірогідно підвищеними залишались вміст Іg G та Іg Е. У хворих на псоріаз, як і на АД, з ускладненим алергологічним анамнезом встановлено вірогідне підвищення усіх показників, що характеризують гуморальний імунітет, в той час як у хворих без ускладненого анамнезу – лише підвищення вмісту Іg G, Іg Е та ІКГІ. Після терапії у хворих з ускладненим анамнезом підвищеними залишились вміст Іg А та Іg Е, а інші показники повністю досягли показань практично здорових осіб. У

хворих без ускладненого анамнезу нормалізувались практично усі показники гуморального імунітету, крім вмісту Ig E. При дослідженні вмісту ІЛ-1 β , ІЛ-5, ІЛ-6 виявлено підвищення вмісту усіх інтерлейкінів у порівнянні з аналогічними показниками практично здорових осіб. При цьому, самий високий вміст ІЛ 1 β реєстрували у хворих на псоріаз (24,2 \pm 11,2 пг/мл, у практично здорових осіб 6,36 \pm 1,18 пг/мл), харчову токсидермію (21,0 \pm 5,7 пг/мл) та лікарську хворобу (18,8 \pm 3,3) пг/мл) у порівнянні з відповідними показниками хворих без ускладненого анамнезу. Після терапії вміст ІЛ-1 β залишався вірогідно підвищеним на фоні лише тенденції до його зниження. Високий вміст ІЛ-5, як і ІЛ 1 β , виявляли у хворих на псоріаз та лікарську хворобу (ЛХ), при цьому, у хворих на псоріаз вміст ІЛ-5 був вірогідно вищим, ніж у хворих на ЛХ. Після терапії вміст ІЛ-5 залишався вірогідно підвищеним у хворих усіх груп. Вміст ІЛ-6 перевищував у 6-8 разів відповідний показник практично здорових осіб і хворих без ускладненого алергологічного анамнезу. Найвищий вміст ІЛ-6 відмічали

у хворих на харчову токсидермію, АД, псоріаз і екзему. Після лікування вміст ІЛ-6 у всіх хворих не нормалізувався, а залишався вірогідно високим.

Висновки: 1. За останні роки встановлено збільшення кількості хворих на поширені дерматози з ускладненим алергологічним анамнезом при відсутності їх офіційної статистики як у світі, так і в Україні. 2. У хворих на екзему без ускладненого анамнезу імуноглобуліни усіх класів вірогідно знижені у порівнянні з відповідними показниками хворих з ускладненим алергологічним анамнезом. 3. У хворих на АД і псоріаз з ускладненим алергологічним анамнезом всі показники гуморального імунітету вірогідно підвищені у порівнянні з відповідними показниками практично здорових осіб, в той час як у хворих на АД без ускладненого анамнезу - лише вміст Ig G та Ig E, а у хворих на псоріаз - вміст Ig G, Ig E та ІКГІ. 4. У всій групі хворих з ускладненим алергологічним анамнезом вірогідно підвищено вміст ІЛ-1 β , ІЛ-5, ІЛ-6 у порівнянні з хворими без ускладненого анамнезу і особами контрольної групи.